

Zemzem Suyu

el-Hamdülillâhi Rabbi'l-âlemîn. Ve's-salâtü ve's-selâmu alâ-seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîne. Muhammedin ve alâ âl'ihî ve sahbihi ecma'în.

Emmâ ba'd...

Fa'lemû eyyühe'l-ihvân fe inne efdale'l-hadîsi kitâbullah ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ Muhammedin sallallahu aleyhi ve sellem ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ ve külle muhdesetin bid'atün ve külle bid'atin dalâletün ve külle dalâletin ve sâhibehâ fi'n-nâr. Ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi sallallahu aleyhi ve sellem ennehû kâle:

مَاءُ زَمْزَمَ لِمَا شُرِبَ لَهُ. فَإِنْ شَرِبْتَهُ تَسْتَشْفِي بِهِ
شَفَاكَ اللَّهُ، وَإِنْ شَرِبْتَهُ مُسْتَعِيدًا أَعَاذَكَ اللَّهُ، وَإِنْ
شَرِبْتَهُ لِيَقْطَعَ ظَمَأَكَ قَطَعَهُ

Mâu zemzeme limâ şüribe lehû fe in şeribtehû testeşfî bihî şefâka'llâhu ve in şeribtehû müste'îzen e'âzeka'llâhu ve in şeribtehû li yakta'a zamaeke kata'ahû.

Sadaka Resûlullah fî mâ kâl ev kemâ kâl.

Çok aziz ve muhterem müslüman kardeşlerim!

Allahu Teâlâ hazretlerinin selamı, rahmeti, bereketi cümlenizin üzerine olsun. Allahu Teâlâ hazretleri şu mübarek ayın feyzinden, bereketinden cümlenizi, cümlemizi müstefiz ve müstefid eylesin. İki cihanın hayırlarına vesile eylesin.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretlerinin mübarek hadislerinden bir miktarını *Râmûzü'l-ehâdîs* isimli hadis mecmuasının 368. sayfasından okumaya devam edeceğiz.

Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına ve iza-hına geçmezden önce, evvelen ve hâsseten Efendimiz Muhammed-i Mustafâ *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretlerinin rûh-i pâki için; ve onun mübarek âl, ashab, etbâlarının ruhları için; cümle sâdât ve meşâyih-i turuk u aliyyemizin ervahı için; sâir enbiyâ ve mürselînin ve evliyâullahın ruhları için; bu eserin müellifi Gümüşhaneli Hocamız'ın ruhu için, Mehmed Zâhid-i Bursevî Hocamız'ın ruhu için; bu eserin içindeki hadîs-i şerîflerin ve mâlumâtın bize kadar intikaline emek sarf etmiş olan bütün

râvilerin ve alimlerin ruhları için; uzaktan yakından bu hadîs-i şerîflere şevk duyarak, onları dinlemek iştiağıyla şu mescide cem' olmuş, gelmiş olan siz kardeşlerimizin de âhirete göçmüş olan bütün yakınlarının ve sevdiklerinin ruhlarının şâd olması için; biz hayattaki müslümanların da Mevlâmız'ın rızasına uygun ömür sürüp, sıhhat ve afiyet üzere yaşayıp, huzuruna sevdiği, razı olduğu kullar olarak çıkmamıza vesile olsun diye buyurun bir Fâtiha, üç İhlâs-ı Şerîf okuyup ondan sonra başlayalım.

a. Zemzem Suyu'nun Özellikleri

Sözün başında metnini okumuş olduğum ilk hadîs-i şerîf zemzem suyuyla ilgili. Mâlumunuz olsun ki zemzem suyu dünya üzerindeki suların en şerefli sidir. Ondan daha şerefli bir su yoktur. Hadîs-i şerîfle sabittir şerefi. Bu zemzem suyu çok şâyân-ı dikkat, çok garip, acayip bir sudur. O şerefi yanı sıra kendisine mahsus hususiyetleri, başka sularda bulunmayan halleri vardır. Bu hadîs-i şerîfte Peygamber Efendimiz onlardan bahsediyor.

İbn Abbas *radiyallahu anhümâ* rivayet etmiş ki Peygamber Efendimiz bir keresinde buyurmuşlar;

Mâu zezeme limâ şüribe lehû. “Zemzem suyu kendisi ne maksatla içilmişse o işe yarar.”

Sonra izah ediyor: *Fe in şeribtehû.* “Eğer sen onu içersen.” *Testeşfî bihî.* “Ondan şifa umarak, hastalığıma deva olsun, içimdeki derdim, sıkıntım, hastalığım veya vücudumdaki rahatsızlığım geçsin diye şifa umarak içersen.” *Şefâka’llâhu.* “Şifayı veren Allah ondan şifa verir sana. O zemzem suyundan şifa bulursun.”

V ve in şeribtehû müste’îzen. “Eğer şeytandan Allah’a sığınarak, ‘şeytan beni aldatmasın, günahlara düşüremesin’ diye Allah’a sığınarak öyle içersen.” *E’âzeka’llâhu.* “Allah seni hıfz u himayesine alır, korur. Şeytan tesir edemez.”

Ve in şeribtehû li yakta’a zamaeke. “Susuzluğun gitsin diye içmek istersen.” *Kata’ahû.* “O susuzluğunu da giderir, keser Allah.”

Gelelim birincisinin olmuş misaline. Benim yakınımdan bir zât, adını söylesem sizin de bileceğiniz bir kimse; kulağının üstünde bir cilt rahatsızlığı çıktı. Derisi kabarıyor, patlıyor

kabuk bağlar gibi. Gitmedik doktor bırakmadı, yapmadık çare bırakmadı. Kaşınıyor da... Kaşınınca sulanıyor. Abdest alan bir insan için de böyle bir sulanan yara çok büyük bir ezâ verici şeydir. Çünkü ibadetlerinde insanın tadını kaçıtır ağzının. Geçmedi, geçmedi, geçmedi...

Bir zaman sonra gördüm, baktım, hiçbir şey yok. Eli oradan gitmezdi, kaşırdı orasını çünkü böyle ikide birde. Baktım bir şey yok. Dedim;

“Ne oldu? Kulağınızın üstünde geçmeyen bir rahatsızlığınız vardı.”

Güldü, dedi;

“Onu Hicaz’da bıraktık.”

“Nasıl bıraktınız?”

dedim.

“Zemzem suyu ona şifa olsun diye o niyetle sürdüm, içtim, geçti, orada kaldı.”

dedi. Seneler senesi geçmeyen şeyi zemzem geçirdi.

Dikkat ederseniz hadîs-i şerîfte *şefâka’llah* diyor, Allah veriyor şifayı.

Şifa kimden?

Dert de deva da Allah'tan. Her şey Allah'tandır. Başkasından sanırsan daha çok okuman gerekiyor, çok cahilsin demek. Her şey Allah'tandır. Şifa da Allah'tan, dert de Allah'tan, deva da Allah'tan, üzüntü de Allah'tan, sevinç de Allah'tan; hepsi Allah'tan... Hepimiz Allah'ın âciz, nâçiz mahlûklarıyız, kullarıyız.

Mevlânâ Celaleddîn-i Rûmî'nin dediği gibi çömlekçinin elindeki çömlekçi çamuru, kili gibiyiz. O bize şekil veriyor. Hâlâ da; “Nerede bize bu şekli verenimiz?” diye arayıp duruyoruz. Her şey O'ndandır.

يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ
وَيُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا

*Yuhricü'l-hayye mine'l-meyyiti ve yuhricü'l-meyyite mine'l-hayyi ve yuhyî'l-arza ba'de mevthâ.*¹

Yuhricü'l-hayye mine'l-meyyiti. “Ölüden diri çıkartır. Diriden ölü meydana getirir.”
Yuhyî'l-arza ba'de mevthâ. “Şu yeryüzü kup-

¹ 30/Rûm, 19.

kuru olur, dallarda hiç kuru odun gibi hal kalmaz, hayat kalmaz. Ondan sonra envai çeşit türlü çiçeklerle bezer.”

Yeryüzü kar, buz olur; ondan sonra yemyeşil çimenlerle halı gibi döşer. Her şey O’ndandır.

Hâfid ve Rafî’dir; “İnsanları yükselten de O’dur, alçaltan da O’dur.”

وَتُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ

*Ve tu’izzü men teşâü ve tüzillü men teşâü.*²

“Yâ Rabbi dilediğini aziz kılarısın, dilediğini hor, zelil kılarısın.”

Allah bir kimseyi aziz kıldı mı kimse onu zelil kılamaz. Cümle cihan halkı bir araya gelse zelil kılamaz! Cümle cihan halkı bir araya gelse Allah’ın zelil kıldığı bir kimseyi de aziz edemez. İsterse İran şâhı olsun, isterse dünyanın mülkünün yarısı kendisinin olsun. İsterse tamamı kendisinin olsun...

² 3/Âl-i İmrân, 26.

Saffân İbn Ümeyye ile Umeyr İbn Vehb, müşriklerin azılları ikisi de, konuşuyorlar Har-em-i Şerîf'te. Umeyr dedi ki;

“Eğer aile derdim olmasa, bir de ödemem gereken borç olmasa. Bir başımda aile efradı var, hanım var, çoluk çocuk var. Bir o düşünce. Bir de ödemem gereken borçlar var. Onlar olmasa gider şu Muhammed'i öldürürdüm.”

diyor, *sallallahu aleyhi ve sellem*. Ötekisi de fırsatı ganimet biliyor. Kureyş'in zenginlerinden, Emevî sülalesinden meşhur Saffân İbn Ümeyye de diyor ki;

“Merak etme, ben senin ailene bakarım senden sonra, yeter ki öldür. Bütün borçlarını ödemeyi de tekeffül ediyorum. Git hazırlığı yap.”

Umeyr İbn Vehb'in çocuğu da esir düşmüş Medine'de, müslümanların elinde.

“Oraya gitmek için elimde bahane de var. Çocuğumu bahane ederim, 'esirdir çocuğum' diye ona şefaet etmek bahanesiyle giderim, öldürürüm.”

diyor. Saffân İbn Ümeyye de;

“Peki yap bu işi, senin ailene bakacağım, borçlarını da ödeyeceğim, arkandan kefil olacağım, hiç merak etme.”

diyor.

Umeyr evine gidiyor, kılıcını güzelce biliyor, keskinleştiriyor iyi kessin diye. Bir de, kesmesi kâfi değil, üstüne zehir sürüyor. Kes-tiği zaman zehir de tesir etsin diye. Devesine atlıyor, gidiyor Medîne-i Münevvere’ye.

Hz. Ömer görmüş devesinden inerken Umeyr’i, gitmiş, bakmış, belinde kılıcı kuşanmış, öyle gelmiş oraya. Kılıcın kuşağından sımsıkı tutuyor;

“Bu Allah düşmanı buraya hayra gelmez, kılıcını da kuşanmış gelmiş.”

diyor Hz. Ömer.

اتَّقُوا فِرَاسَةَ الْمُؤْمِنِ فَإِنَّهُ يَنْظُرُ بِنُورِ اللَّهِ

İttekû firâsete’l-mü’mini fe innehû yenzuru bi nûri’llâh.

“Müslümanın ferasetinden kork, Allah’ın nuruyla bakar çünkü.”

“Bundan hayır gelmez.”

diye düşünüyor ve cemaate seslenerek;

“Bu hain buraya boş yere gelmemiştir, Resûlullah’ı etrafınıza alın, zarar vermesin.”

diyor. Ve kemerinden de tutarak, hor hakir görerek, hakaret ederek mescide getiriyor.

“Sen niye geldin buraya?”

diyor ilk önce kendisi sorguya çekiyor. Peygamber Efendimiz diyor ki;

“Yâ Ömer, bırak onu. Bırak yâ Ömer onu. Yaklaş yâ Umeyr!”

Öldürmeye gelen kimseye diyor ki;

“Yaklaş, gel buraya.”

Yaklaşıyor, yaklaşıyor, yaklaşıyor. Diyor ki;

“Niçin geldin yâ Umeyr? Yâ Umeyr, niçin geldin buraya?”

Diyor ki;

“Çocuğum sizde esir, biliyorsunuz.”

“Değil. Neden geldin yâ Umeyr?”

“Söyledim ya çocuğum esir de ondan geldim.”

“Niye kılıcını kuşandın yâ Umeyr?”

“Bir işe yaramaz ki zaten.”

diyor. Hz. Ömer tutmuş çünkü yakasından, mümkün mü bir şey yapması?

“Yâ Umeyr! Sen ve Saffân İbn Ümeyye, ikiniz Kâbe’de oturuyordunuz sen; ‘Eğer evde karım olmasa ve borçlarım olmasa gider Muhammed’i öldürürüm.’ demiştin. O da; ‘Ben sana kefil olurum, şu ailene de senden sonra bakarım.’ dedi. ‘Bahane de var.’ dedin onun için geldin buraya.”

diyor.

Umeyr allak bullak oluyor. Diyor ki;

“Yâ Resûlallah bunu böyle konuştuğum zaman Saffân ile benim aramda başka hiç kimse yoktu. Allah sana bildiriyor. Sen Allah’ın hak Resûlü’sün.”

diyor, kelime-i şehâdet getiriyor, müslüman oluyor.

Elinde mi öldürmek?

Allah’ın dirilttiği insanı bir âciz beşer öldürebilir mi?

İstediği kadar kılıcını bilesin. İstediği kadar zehir sürsün. Allah dilemiş, o Resûlallah

hükümünü icrâ edecek, İslâm'ı öğretecek. İnsanlara Allah'ın ahkâmını bildirecek. Vazife de bitince Allahu Teâlâ hazretleri; “Gel kulum.” diyecek de öyle gidecek. Ötekiler göndermek istedikleri için değil.

Müslüman oluyor. Ondan sonra diyor ki
Peygamber Efendimiz;

“Bunun çocuğunu da serbest bırakın.”

Çocuğunu da serbest bırakıyorlar. Diyor ki;

“Yâ Resûlallah müsaade buyur, Mekke'ye gideyim, müslümanlara çok ezâ, cefâ etmiştim, gideyim de müşriklere ezâ, cefâ edeyim. İslâm'ı orada tebliğ edeyim.”

Öbür taraftan Saffân İbn Ümeyye çıkarken demiş ki;

“Size Bedir harbinden sonra çok müthiş, mühim bir havadisim var, yakında bekleyin.”

Her gelen kervandan soruyor;

“Umeyr nerede? Aranızda Umeyr var mı? Umeyr İbn Vehb var mı?”

diye soruyor. Umeyr geliyor Mekke-i Mükerreme'ye, İslâm'ını ilan ediyor.

“Ben müslüman oldum.”

diyor. Saffân İbn Ümeyye'nin yanına çıkıyor;

“Yahu elle yapılmış taşlara, putlara tapılır mı?”

diyor, İslâm'ı tebliğ ediyor ve çok kimse-
nin müslüman olmasına sebep oluyor. Her şeyi
yapan Allahu Teâlâ'dır, şifa da O'ndandır.

Zemzem de öyledir. Bakın hayatımızda
sadece kitaplardan misal getirmiyorum. Ya-
kınlarımdan misal veriyorum size; geçmeyen
hastalık geçti.

Geçen de bir hadîs-i şerîfte okudum, onu
da anlatayım şifa deyince... Şifanın Allah'tan
olduğunu ifade eden bir hadîs-i şerîf. Bir ope-
ratör doktor arkadaşımız var, onun da bulun-
duğu mecliste gözüne baka baka latife ederek
söyledim; böyle hadis okurken bir münase-
betle geçmişti de o bilgiyi ona naklettim. O
hadîs-i şerîfi de söyleyeyim.

Ashabdan bir zât diyor ki;

“Yâ Resûlallah, benim anam öldü. Hiç va-
siyette de bulunmadı. Acaba onun namına
hayr u hasenât yapsam faydası olur mu?”

“Olur.”

diyor Peygamber Efendimiz. O da çeşme yaptırmış anasının adına, hayr u hasenâtı anasına göndermiş.

Bu hadisin izahında geçiyor da Abdullah İbn Mübârek diye bir muhterem alim var. Hem hadis alimi, hem tasavvuf erbabından, evliyâullahtan bir zât-ı muhterem. Abdullah İbn Mübârek isimli o muhterem zâta birisi gelmiş, demiş ki;

“Benim yedi senedir dizimde bir yara var, akıyor, akıntı yapıyor. Kan, irin akıyor. Ne ilaç yaptıysam kâr etmedi. Hangi tabibe, hekime gittiysem faydasını bulamadım. Yedi senedir bu derdi çekiyorum. Sen ne tavsiye edersin?”

diyor. Abdullah İbn Mübârek de;

“İnsanların suya çok muhtaç olduğu yerde git, bir kuyu kaz, umulur ki su çıkar, insanların susuzluğu gider, sen de şifa bulursun.”

diyor. Hakikaten o da aramış taramış, çok susuz bir yer bulmuş, kazmış, su çıkmış. Yedi senedir geçmeyen dizinin akıntılı yarası geçmiş. Bizim operatör arkadaşına baktım;

“Bu da başka tedavi işte.”

dedim. Hadis alimi Beyhakî yazmış kitabında.

Zemzemi de şifa niyetiyle içersen şifa bulursun. Şeytandan sığınarak içersen, şeytandan korur Allah. Seni her türlü şerlerden korur. Susuzluğun gitsin diye içersen susuzluğun geçer. Açlığın geçsin diye içersen, bu hadîs-i şerîfte yok, açlığı da geçer insanın.

Ebû Zerr-i Gıfârî İslâm'ın ilk devirlerinde Mekke-i Mükerrerme'de müslüman olmuş. Peygamber Efendimiz'i dinlemiş; "Bu söz doğrudur." demiş, kelime-i şehâdet getirmiş, müslüman olmuş. Başka yerde de İslâm'ını söylemeye başlayınca Mekkeliler dövmüşler. Ufak tefek zaten kendisi, iri değil, babayiğit de değil. Kavmi, kabilesi de kalabalık değil demek ki dövmüşler.

O kadar dövmüşler ki ancak Kâbe'nin örtüsüne sığınarak kurtulmuş. Kâbe'nin örtüsünün altına girip sığındı mı o zaman dokunmuyorlar. Onlar Kâbe'ye hürmet ediyorlar "muhterem yer" diye, o yüzden dokunmuyorlar. Oraya sığınmış, bir ay orada kalmış. Dışarı çıksa dövecekler. Orada kalmış mecburen.

Peygamber Efendimiz soruyor. Demek ki geceleri de kapatıyorlardı herhalde, açık olduğu zaman var, kapalı olduğu zaman var herhalde. Peygamber Efendimiz diyor ki;

“Ne yedin, ne içtin?”

“Yâ Resûlallah, sadece zezem suyu içtim.”

diyor, kilo da almış, şişmanlamış. Zemzem böyle bir sudur.

Münafıklar doya doya içemezlermiş. Ağır mı gelirmiş, nasıl olursa. “Mü’minler doya doya içer; münafıklar böyle içemezler.” diye de hadîs-i şerîflerde vardır.

Açsa açlığı gider, susuzsa susuzluğu gider; bir mübarek sudur. Allah gidip oradan içmeyi nasip eylesin. Başından kana kana içmeyi. Kanmak da mümkün olmuyor, bir acayip su...

Bir gün boynumu büktüm, merdivenlerden indim zezem suyunun olduğu yere. O zaman yeni inşaatı yok. Kalabalık, giren çıkan, yerler sıırıslıkla ıslak. İndim aşağıya. Yanaştım parmaklıklara. Hortumu tutuverdi adam. Ben de avucumu açtım, içtim, içtim, içtim... Ne kadar içtiğimi bilmiyorum. Utandım artık,

arkamda bekleyenler, kalabalık var. Çok içtim, utandım. Kandığımdan değil de utandığım için. Ama çok fazla içtim, bıraktım.

Merdivenlerin yarısına geldim, baktım hiç içmemiş gibiyim, tekrar geriye dönme ihtiyacı duydum. Ya ne şişirdi ne bir başka şey yaptı; mübarek su! Allah orada içmek nasip etsin. Şöyle sıcakta tavafı yapıp ter döküp, ondan sonra zemzem kuyusundan kana kana içmeyi nasip etsin.

b. Zemzem Her Hastalığa Şifâdır

İkinci hadîs-i şerîf de yine zemzem suyu ile ilgili;

مَاءُ زَمْزَمَ شِفَاءٌ مِنْ كُلِّ دَاءٍ

Mâu zemzeme şifâun min külli dâin.

“Zemzem suyu her hastalığa şifadır.”

“Her” deyince maddî hastalık da giriyor, mânevî hastalık da giriyor. Onun için biliyorsunuz zemzem ikram edildiği zaman ayakta içmek hürmeten vardır. Ve diyecek ki;

Allâhümme ve'rzuknâ. Veya müfred sîgasıyla: *Allâhümme ve'rzuknâ ilmen nâfi'an*; “Yâ Rabbi! Sen bana faydalı ilim ihsan eyle.” Ve

rızkan vâsi'an. “Geniş rızık ver, açlık, sıkıntı, üzüntü, gam, keder çekmeyeyim.” *Ve şifâen min külli dâ'in ve sekâmin.* “Her çeşit hastalıktan şifa ihsan eyle.” diye dua etmeli. Duası da öyledir.

Şimdi, herkes gitsin diyoruz ama bir giden içinden diyor ki;

“Bir daha nasıl gideyim, yasaklandı.”

Ötekisi diyor ki;

“Nasıl gideyim, orada vize meselesi var.”

Allah'a ibadeti engellemek çok tehlikelidir. Hac ibadettir, umre ibadettir. Ben bu Suudlulara çok acıyorum. Bir müslüman ibadet etmeye oraya gitmek istiyor da müsaade etmiyor, vize vermiyor, gidemiyor. Kur'ân-ı Kerîm'de âyet-i kerîmede buyuruluyor ki;

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذْكَرَ فِيهَا
اسْمُهُ وَسَعَىٰ فِي خَرَابِهَا

*Ve men ezlamu mimmen mene'a mesâcida'llâhi en yüzkere fîhâ ismühû ve se'â fî harâbihâ.*³

“Mescitlerde Allah’ın adını anmaktan insanları men eden ve mescitleri harabeye çevirmeye gayret edenlerden daha zalim kim vardır?!”

Âyet-i kerîme böyle bildiriyor.

Mânası ne?

“Bundan daha zalim kimse olamaz! Mescitlerde namaz kılmayı engellemek ve onları harabeye çevirmeye çalışmaktan daha büyük zulüm olmaz!”

diyor.

Namaz her yerde kılınır. Mescitte kılmazsan toprakta kılarırsın, toprakta kılmazsan asfaltta, taşta, duvarın üstünde kılarırsın. Temiz her yerde kılınır. Yeryüzünün her yerinde insan namaz kılar. Ama hac bir yerde yapılır. Umre bir yerde yapılır. Oraya gitmeyi engellemekten daha büyük hangi zulüm olur?!

³ 2/Bakara, 114.

En büyük zulüm budur. Bak, oraya gitti mi insan hastalıktan şifa bulacak, mânevî rahatsızlıkları geçecek, maddî rahatsızlıkları geçecek, terbiye olacak. İmanı kâmil olacak, ihlası artacak, içi nurlanacak. Dönecek, pırıl pırıl gelecek.

Ondan sonra dünyaya hırsı kalmayacak. Kazandığı paralardan çeşme, han, hamam yaptıracak. Etrafına hayrı, faydası dokunacak. “Çoluk çocuklarım, yakınlarım, akrabalarım sıkıntı çekmesin, al bakalım sen dulsun, sen yetimsin.” vesaire diyecek, hayr u hasenâtta bulunacak. Kafası düzelecek adamın, hırsı kalmayacak.

Daha ne istiyorsun?

O engellenir mi?

Çok yazık. Fakirlik parayla izale olmuyor, istediği kadar parası olsun adamın.

Gelmesi için her türlü kolaylığı göstermekle vazifeli hizmetçi onlar.

Ne dedi Yavuz Sultan Selim, o celaletli padişah, burma bıyıklı padişah?

Şurasına bir halka takmış kulağına.

Erkek halka takar mı?

Takmaz. Yavuz Selim kulağına halka takmış.

“Niye taktın?”

demişler.

“Ben Hâdimü’l-Haremeyn-i Şerîfeynim, Mekke ve Medîne-i Münevvere’nin hizmetçisiyim, kölesiyim de ondan.”

diye cevap vermiş. Osmanlı padişahı ama;

“Mekke’nin, Medine’nin, Hicaz’ın kölesi olduğumdan bu kölelik alametini burama taktım.”

diye öyle demiş. Tarih kitapları öyle yazarlar. Zihniyet bu.

Hacılar kim?

Hacılar, Allah’ın misafirleridir.

Oradakiler kim?

Allah’ın misafirlerini ağırlamakla vazifeli hizmetliler.

Allah akıl fikir versin. Allah ıslah eylesin.

Bizim de ne kusurumuz, ne kabahatimiz vardı ki tâ oralara kadar, Konya’ya gider gibi

gidebilecekken elimizden çıktı da o gümrükte uğraş, bu gümrükte uğraş. Suriye’den bir çekersin, Lübnan’dan, Ürdün’den bir çekersin. Ne olurdu bizim oluverseydi oralara kadar.

“Hadi ben bu hafta biraz Medine’de kalmayı istedim. İşte Taif’e gittim, Yemen’e uğradım.”

diye gidip geliversek. Ne kusurumuz var ki o nimetler elimizden alındı?

Allah kusurlarımızı affetsin. Cezalarımızı kaldırsın. Suçlarımızın cezalarını kaldırsın. Bize yeniden lütf u keremini ihsan eylesin. Keremi çoktur.

مِائَةٌ دَرَجَةٍ فِي الْجَنَّةِ، مَا بَيْنَ كُلِّ دَرَجَتَيْنِ كَمَا بَيْنَ
السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَوْ أَبْعَدُ، لِلْمُجَاهِدِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

Mietü derecetin fi'l-cenneti mâ beyne külli dereceteyni kemâ beyne's-semâi ve'l-arzi ev eb'adu li'l-mücâhidîne fî sebîlillâh.

Bu hadîs-i şerîf de Allah yolunda cihat edenlerle ilgili bir hadîs-i şerîftir. Ebû Saîd el-Hudrî *radiyallahu anh'ten* rivayet edilmiş. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretleri bu hadîs-i şerîfde buyurmuşlar ki;

“Cennette yüz derece vardır.”

Cennetteki dereceler yüz tane demek değildir. Çok fazladır da yüz derece vardır ki; *mâ beyne külli dereceteyni*. “Her bir derecenin arası.” *Kemâ beyne’s-semâi ve’l-arzi*. “Yer ile göğün arası kadar geniştir.”

“Yüz derece vardır, her derecenin arası yer ile göğün arası kadar geniştir.” *Ev eb’adu*. “Yahut daha da geniştir.” Yani yerle gök arasından da daha geniştir. Daha uzaktır mesafesi, o kadar araları mesafelidir.

Kimin içindir bunlar?

Li’l-mücâhidîne fî sebîlillâh. “Allah yolunda cihat edenler içindir bu dereceler.”

Bu ne demektir?

Bir kere her muhakeme sahibinin hemen çıkartacağı gibi Allah yolunda cihat eden insan cennete girecek: Bir. Garanti.

Girecek de bir de onlara mahsus yüz derece var. Ve bu dereceler arası da öyle kolay değil; hani bir merdiven çıkar gibi şıp şıp çıkıp da ulaşabileceğin dereceler değil; yerle gök arası gibi büyük mesafeler. Başkasının ulaşması mümkün olmayan böyle yüksek yüksek

farklar, dereceler ile. Yüz derece vardır. Bu derecelere nâil olur.

Kimler?

Allah yolunda cihat edenler.

Allah yolunda cihat etmek sözünün biraz açıklanması icap eder. Açıklaması şöyledir ki;

Cihad, Arapça'da *cehd* sözünden gelir.

Ne deriz?

“Cehd et.”

Ne demek?

“Gayret göster, çalış, çabala” demek.

“Cehd et, hadi bakalım sınıfını geç. Cehd et, hadi şu işi başar. Cehd et, biraz daha sabret, şunu elde et.”

deriz. *Cihad* o kökten geliyor. “Uğraşmak, cehd etmek” mânasından geliyor. Ama onun mânası karşılıklı cehd etmek. Müşareket mânası var. Karşında birisi var, o cehd sarf edecek; bir de sen varsın, sen ona karşı cehd sarf edeceksin.

Karşıdaki kim?

Düşman. Bir düşmanın var, o seni İslâm'dan uzaklaştırmaya cehd edecek; para, kuvvet sarf edecek, uğraşacak, bastırarak, sıkıştırarak. Sen de ona karşı kuvvet sarf edeceksin, karşı koyacaksın, koruyacaksın kendini. Karşılıklı cehd sarf etmek, uğraşmak, çabalamak, çekişmek.

Bu düşman kim olabilir?

Birincisi, ilk hatıra gelen; işte Yunanlı, işte bilmem kim... Memleketimize kasteden, malımıza kasteden;

“Bu topraklardan bunlar gitsin, ben alayım buraları. Buralar bizim olsun.”

diyen insanlar ilk hatıra gelen.

“Gavurdan dost, domuzdan post olmaz.”
derler.

el-Küfrü milletün vâhidetün.

derler. Hepsi birbirine benzer, hepsinin gözü bizim topraklarımızdadır.

Bizim topraklarımız Viyana'ya kadar dayanıyordu, Yemen'e , Basra'ya dayanıyordu. Bağdat bizim eyaletimizdi, vali tayin ederdik.

Mısır bizimdi. Libya bizimdi. Tunus, Cezayir, Fas bizimdi. Hepsi elden gitti.

Kim istismar ediyor?

Amerika istismar ediyor, Fransız istismar ediyor. Zahirde bir başka ülke görünüyor ama İsrail istismar ediyor, başkaları sömürüp gidiyorlar netice itibariyle.

Birincisi bu düşmanlar. Bunlarla uğraşmak. Bunlarla uğraşmak nasıl olur?

Çeşitli şekillerde olur. Bir kere saldırırsa sen de karşı koyarsın. İşte İstiklâl Harbi; Yunan asker çıkarttı biz de uğraştık, didindik. Paramız yoktu. Harplerden çıkmıştık, yorgunduk. Babalarımız, dedelerimiz, yiğitler harplerde şehit olmuşlardı; kimi Yemen’de, kimisi Galıçya’da, kimisi bilmem nerede... Güçsüz gördüler. Çıktılar;

“Artık burada savaşacak adam kalmadı.”

dediler ama nenelerimiz çarpıştı, çocuklar çarpıştı. Yine ahalinin yaşlısı, genci, aksaklısı savaştı. Allah yardım etti. O zafer de Allah’ın yardımıyla. Onu da kendinden bilersen yazıklar olsun sana. O da Allah’tan. O yine

bize acıdı, buraları bize ihsan etti, kazandık. Bir; böyle.

Bazen de düşman içeriden çökertmeye çalışır. Kolaydır çünkü. O zaman kendisinin canı yanmaz. Bizim karşımıza geldiği zaman korkuyor.

“Bu adamlardan korkulur. Bunlar asker millettir. Çarpışırsak şöyle olur. En iyi bunları masada devirelim. Veya usul olarak bir şeyler yapalım, bunları içeriden çökertelim. Veyahut içlerinden dönmelere, şunlara bunlara para verelim, onlar bizim adamlarımız, onları şöyle yapalım, böyle yapalım, bu memlekete içten hâkim olalım.

Veyahut bunları İslâm’dan ayıralım, zihniyetlerini bozalım, eski şuurlarını ifsat edelim, kafalarını karıştıralım. Artık bize düşmanlık etmesinler, bizim kulumuz kölemiz olsunlar.

Ne yapalım?

Gazeteyle, mecmuayla, çıplak resimle, müstehcen yayınla eğlence göstererek, zevk göstererek, afyon göstererek, içki vesaire göstererek çürütelim bu milleti. Kafası, vücudu çürüsün, onlara hâkim olalım.”

Bunlara da karşı koyacağız, bunlarla da uğraşacağız.

Adam bizim nüfusumuzun artmasından bile korkuyor.

“Kaç milyon nüfusunuz?”

“Kırk beş milyon.”

“Eyvah! Ne yaparım ben, kırk beş milyon nüfuslu bu adamlar sonra şuurlanıverirse benim halim nice olur?”

diyor.

Kendisi çocuk yapmak ve çocuk büyüt-
mekten tiksiniş. Çocuğa bakmak zor geliyor.
Köpek beslemek daha iyi geliyor. Köpeğe bir
tasma, yanına alıyor, simidini bir ona ısırtıyor,
bir kendi ısırtıyor, dondurmayı bir ona yalattı-
rıyor, bir kendisi yalıyor, yatağına alıyor,
odada gezdiriyor. Köpeğe bakmak daha iyi de-
yip çocuk yetiştirmiyor. Nüfusu artmıyor.

Bizim memlekette de çoluk çocuk, herke-
sin yedi, sekiz, dokuz çocuğu... Nüfus böyle çığ
gibi büyüyünce;

“Aman şöyle yapalım, böyle yapalım, bu-
nun nüfusunu da arttırmayalım.”

Her Őeyden bir çare dűŐunűyor dűŐman.

Her dűŐman hilesine bir tedbir gerekiyor.
O da cehd, o da cihat.

Cihat sadece hudutta bekleyip de kurŐun atmak deĐil. DűŐman sana nereden nasıl zarar vermek istiyorsa onun karŐısında duracaksın. Seni İslâm'dan ayırmak istiyorsa İslâm'a hizmet edeceksin, İslâm'ı űğreneceksin. İnadına űğreneceksin. Bir de kâfir senin zayıf insan olmanı istiyor. İyi müslűman olacaksın. Kâfir senin sadece kendi kendine ibadet etmeni istiyor.

“Evinde namaz kıl. Evinde namaz kıl, tesbih ek. Bak, hűrriyet var, daha ne istiyorsun?

Hiç baŐka Őeye karıŐma. Ben burayı istediĐim gibi sűműreyim. Terleye terleye orakla buĐdayı bi, harman yap, uĐraŐ, çuvallara doldur; gemiler dolusu uvalla buĐdayı bana gűnder, ben onu yiyeyim, zıkkımlanayım. Ben sana ű tane elektronik cihaz gűndereyim, bir tane uçak gűndereyim. Hepsinin parasını telafi etsin bu gűnderdiklerin.”

Öyle istiyor adam. Bizim geliŐmemizi istemiyor.

Hiç düşündünüz mü bir savaş uçağı kaç para?

Milyarlar. Konya Ovası'nın buğday mahsulüne karşılık bize bir uçak veriyor, bitiyor. Bir otomobil veriyor, bir bilmem ne veriyor, beş, yirmi, otuz milyon. Bir tıbbî cihaz veriyor;

“Bu bilmem nereye iyi gelirmiş, bu bilmem nereye.”

Uğraşacaksınız, o âleti kendin yapacaksınız! İcabında sabredeceksin;

“Bunlara para vermemek için ben onun şu âletini, şu cihazını almayacağım.”

diyeceksin.

Her sahada uğraşacaksınız. Ne yapmak istiyorsa karşılığında ter dökeceksin. şuurlu olacaksınız. Düşman ile uğraşmanın bir çeşidi bu. Cihadın bir çeşidi budur; düşmanın oyununa oyunla mukabele etmek, kendini kollamaktır. İki güreşçinin karşı karşıya geçip de onun bir oyun yaptığı, berikinin o oyuna mukabele ettiği gibi uğraşacaksınız. O seni sıkıştırır, boyundururđa alır, ter dökür, ıhlatır. Sen onun bilmem bacağına dalarsın filan. Neticede Allah'a dayanırsan yenersin de.

Dün akşam radyoyu dinliyoruz, güzel bir söz söyledi arkadaş, diyor ki;

“Biz İslâm’ı yükseltmeye çalıştıkça İslâm bizi yükseltti.”

Sözün güzelliğine bakın;

“Biz İslâm’ı yükseltmeye, Allah dinini, kelimesini yaymaya çalıştıkça Allah bizi yükseltti.”

Bizi üç kıtaya hâkim kıldı. Biz o arzudan vazgeçince, keyfe, zevke, sefaya düşünce Allah bizim elimizi bıraktı, bize nusret etmedi.

Bakın ne fecî duruma düştük. Dünkü vilayetlerimize, eyaletlerimize gidemiyoruz. Adam müsaade etmiyor “gelemezsin” diyor; kalıyorsun. İbadet edeceksin, gidemiyorsun.

“Gelme, istemiyorum. Pis Türk, gelme.”

diyor. Kulağımla duydum; Riyad’dan çıktık arabayla gidiyoruz, yolda bağıyor bize;

“Ne arıyorsunuz burada gidin memleketinize!”

diyor. Ben Allah’a ibadet etmeye gidiyorum, söylenilene bakın; ne hâle düştük!

Bir cihat böyle, düşmanla uğraşmak.

İkinci cihat şeytanla uğraşmak. Şeytan da büyük düşmandır. Şeytan seni kandırmaya çalışır. Senin damarına girer, damarların içinde dolaşır, aldatmaya çalışır. Şeytana uyma, şeytanla uğraş. Nefis insanın en büyük düşmanıdır. Nefisle uğraş. Allah bize bir ay nefsi yenmeyi öğretiyor. Karşımızda karpuz var, kesmişler böyle kıpkırmızı, simsiyah çekirdekleri var, kendisi kan gibi, koca bir araba karpuz; alamıyorsun, yiyemiyorsun, başının üstünde güneş, tepen kaynıyor olduğu halde.

Neden?

“Oruçluyum, yemem.”

diyorsun. Nefsin istiyor, canın çekiyor fakat kabul etmiyorsun. Ama cahiller de ağzına sigarayı sokmuş, direksiyonun başında, Ramazan’dan haberi yok, o da sigarayla tütüre tütüre gidiyor işte. Allah akıl fikir versin, ne diyelim. O da bir zavallı.

Böyle böyle nefsimizi yenmeyi öğreniyoruz. Kendimize hâkim olmayı, iradeli olmayı öğrenebilirsek bu Ramazan’da orucun mânasını kavramışız;

لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

*Le alleküm tettekûn.*⁴

“Takvâ ehli olabilmışız.”

Kendimizi sakındırabiliyoruz, korunabiliyoruz günahlardan, suçlardan, yapılmaması gereken işlerden demektir. Onu yapamadık, para etmedi daha. Daha bizim bu Ramazan orucumuz para etmedi. Ramazan’dan sonra belli olacak.

Gene kızıyor musun?

Gene kendini tutamıyor musun?

Gene gafil misin?

Gene cahil misin?

Gene şeytana uyar mısınız?

Gene nefse uyar mısınız?

Namaz gidecek mi, sürecek mi, devam edecek mi, kalacak mı?

Bakalım göreceğiz... İki gün kaldı işte. İki gün sonra akla kara belli olacak.

⁴ 2/Bakara, 21, 63, 179, 183; 6/En’am, 153; 7/Âraf, 171.

Cihadın bir şekli, Allah yolunda *fî sebîlillâh* diyor ya, bir çeşidi de “haccetmektir” der kitaplarımız. Hac, umre yapmaktır. Zahmetlere katlanıyorsun, tozlara topraklara bulanıyorsun. Allah rızası için baş açık, yalın ayak oraları ziyarete gidiyorsun, Allah yolunda. O da öyledir. Çok çeşitleri var.

Allah bize şuur versin. Benimseyelim İslâm'ı. Öyle ucundan tutmak değil.

“İslâm benim dinim, imanım, inancım, her şeyim! Dünya âhiret sermayem, varım, her şeyim o.”

deyip İslâm'ı benimseyelim. İslâm'a nasıl yardım edeceksek öyle edelim.

Emin olun İslâm'ı, küçücük bir eşyamız kadar bile tutmuyoruz. Arabamıza baktığımız kadar bile baktığımız yok İslâm'a! İslâm'ı sadece yemeğin üstündeki biber gibi görüyoruz; ağzımızın tadı daha iyi olsun diye müslümanız. Yemeğin üstüne tarçın, biber, tuz ekersen daha tatlı oluyor ya aynen onun gibi görüyoruz. Bir yaşayış yolu tutturmuşuz; müslüman olmasak içimiz rahat etmeyecek, vicdanımız içerden bizi dürtecek, rahatsız edecek. Onun için birazcık da müslümanız.

Ama aslında yirminci yüzyılın tam dünyaya tapan, maddeye tapan insanlarıyız. Ama vicdanımız ikide bir dürtüp de bizi huzursuz etmesin, uykumuzu kaçırmayın diye ucundan kenarından Müslümanlık yapıyoruz.

Öyle şey olmaz!

İslâm kale gibi sağlam bir şeydir; içine gidersin, her şeyiyle müslüman olursun!

Öyle ucundan, kenarından, yarım yamalak tutmakla olmaz!

Olmaz ama işte fiilen böyle değil.

Burası müslüman diyarı mı?

Gez bir dolaş bakalım dışarıyı.

Biz Avrupa'dan mı ithal ettik bu zavallı-cıkları?

Hepsi bizim akrabamız, kardeşimiz. Bak, Avrupa'dan adamlar müslüman oluyor. Şöyle eski ecdadımız gibi temiz, pak, ciddi, vakur, İslâm'ı bilen, cevabı verebilen karşı tarafa, iyi müslümanlar olsak adam müslüman olacak, arayış içinde kendisi. Bizi görünce yapışacak eteğimize, müslüman olacak. Niceleri müslüman oluyor. Öyle iyi müslüman olalım inşallah!

Biz size yalvarıyoruz kürsülerden;

“Etmeyin, eylemeyin, ne olur müslüman olun! İyi Müslümanlık yapın! İhlâslı olun... ve-saire.”

Ya ne kadar nazlısınız; amma nazlısınız!

Bırakın bu kadar yalvartmayı, kendiniz iyi müslüman olun da başkasına İslâm'ı öğretin!

Kendisine tedavi yapılan, uğraşılan insan olmaktan çıkın, başkalarına faydanız olsun. Başkalarını hak yola çekin, başkalarına öğretin. Kendiniz öğrenin, başkalarını da müslüman edin. Allah'ın dininin yardımcıları olun. Allah yolunda cihat edenlere bakın cennette ne dereceler var. Cehd sarf edin, terleyin biraz.

Sabahtan akşama yoruluruz. Para kazanmak için, sabahtan akşama yoruluruz, gezeriz.

“Ne yaptın?”

“Tatil yapıyorum işte eğlenmek için, filanca dağ başlarını, dere kenarlarını, piknik yerlerini, hepsini biliriz, hepsini dolaşmışızdır. Allah için de biraz...”

“Biraz...” Ne! Tamamen Allah için yapmamız gerekiyor!

Böyle nazlı müslüman olmamak gerekiyor. Sağlam, kavî müslüman olmak gerekiyor. Arslan gibi olmak gerekiyor! Tilki gibi başkasının yakaladığı taze avın kenarından, köşesinden kemik kırıntılarından et yemek değil de arslan gibi avını alıp da;

“Al ben bu kadarını yedim, gerisini de sen ye.”

diye başkalarına da faydası dokunması gerekiyor insanın. Kükremesi gerekiyor, dolaşması gerekiyor.

Hep zayıf, naif müslümanlar. Kimisi rûhen hasta, kimisi bedenen hasta, kimisi ihtiyar, kimisi şöyle, kimisi böyle... Adam bakıyor;

“Ya bu müslümanlardan ne olur?”

diyor. İki buçuk milyon İsrail meydan okuyor;

“Ben Türkiye’den de korkmam icabında onunla da çarpışırım.”

diyor.

Gık çıkmıyor bizden de... Bir acayip şey!
Gazeteler böyle yazıyor. Anlayamadım ben,
biraz kafam karıştıverdi.

c. Peygamberlerin Sayısı

مِائَةُ أَلْفٍ وَأَرْبَعَةٌ وَعِشْرُونَ أَلْفًا، الرَّسُلُ مِنْ ذَلِكَ
ثَلَاثِمِائَةٍ وَخَمْسَةَ عَشَرَ جَمًّا غَيْرًا

*Mietü elfin ve erba'atü ve ısrûne elfen
er-rusulü min zâlîke selâsü mietin ve hamsete
aşere cemmen gafîran.*

Ebû Ümâme isimli zât Peygamber Efendimiz'e demiş ki; “Ama Ebû Umâme el-Bâhilî değil.” diyor şerhte bir başkası.

Kultü yâ Resûlallâh kem iddetü'l-enbiyâ?
“Peygamberlerin sayısı ne kadar yâ Resûlallah?” diye sordum diyor. Peygamber Efendimiz de buyurmuş ki; “Yüz yirmi dört bin.” Yüz yirmi dört bin tane peygamber. Bunlardan üç yüz on beş tanesi resûldür. Ötekiler nebidir. “Yüz yirmi dört bin nebidir. Bunların içinden üç yüz on beş tanesi resûldür, kendisine kitap indirilmiş kimsedir.” diye Peygamber Efendimiz bildirmiş.

Biz kaç tanesinin adını biliyoruz?

Çok az. Kur'ân-ı Kerîm'de adı zikredilen yirmi küsur. Ötekilerinin adlarını bilmiyoruz. Ama Kur'ân-ı Kerîm'de bir âyet-i kerîme var, buyuruluyor ki;

وَأَنْ مِنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ

*Ve in min ümmetin illâ halâ fîhâ nezîrün.*⁵

“Kendisine peygamber gönderilmemiş, haberci gönderilmemiş; ‘böyle yaparsanız cehenneme gidersiniz’ diye korkutucu gönderilmemiş hiçbir topluluk yoktur.”

Hepsine Allah göndermiştir. Allah her topluluğa kendi yolunu gösterecek, öğretecek insanlar göndermiştir. Hiç şekkiniz şüpheniz olmasın. Âyet-i kerîme böyle bildiriyor.

Çin’e de gönderdi mi?

Gönderdi. Hind’e de gönderdi. İran’a da gönderdi. Bizim bilmediğimiz Azteklere, İnkalara da gönderdi, Meksika’ya da gönderdi. Her

⁵ 35/Fâtır, 24.

tarafa gönderdi Allah. Yüz yirmi dört bin peygamber. Ama biz bunların bir kısmının ismini biliyoruz.

مِنْهُمْ مَنْ قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ لَمْ نَقْصُصْ
عَلَيْكَ

*Minhüm men kassnâ aleyküm ve minhüm men le naksus aleyke.*⁶

“Bir kısmının adını size zikrettik, sana anlattık, bir kısmını zikretmedik.”

Kur’ân-ı Kerîm’de böyle buyuruyor Allahu Teâlâ hazretleri. Ancak bizim muhitimizle ilgili olanların isimlerini zikretmiş.

Onun için, bundan ne çıkıyor biliyor musunuz?

Bakıyorsunuz Hintlilerin eski mukaddes kitaplarını karıştırıyorlar dinler tarihi mütehassısları; bizim inancımıza uygun düşen bazı cümleler var. Çin’in eski inançlarına Budizm’in, sonra Konfüçyüs’ün vesairenin kitaplarına bakıyorlar; bizim kitaplarımızda olan bazı bilgilerin aynısını buluyorlar.

⁶ 40/Mü’min, 78.

Neden?

Menşe aynı da ondandır. Allah onlara da göndermiş, bildirmiş. Yarısı bozulmuş, yarısı bozulmamış. Öyle eğri doğru zamanımıza kadar gelmiş.

مَا الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا كَمَا يَمْشِي أَحَدُكُمْ إِلَى
الْيَمِّ، فَأَدْخَلَ أُصْبُعَهُ فِيهِ فَمَا خَرَجَ مِنْهُ فَهُوَ الدُّنْيَا

*Me'd-dünyâ fi'l-âhireti illâ kemâ yemşî
ahadüküm ile'l-yemmi fe edhale isbu'ahû fîhi
femâ harace minhü fe hüve'd-dünyâ.*

Dünyayı anlatıyor Peygamber Efendimiz bu hadîs-i şerîfnde. Dünya ne kadardır, ne kadar büyüktür, kıymeti ne kadardır, onu anlamamıza yardım edici bir hadîs-i şerîf. Buyurmuş ki;

“Dünya âhirete kıyas edilirse şuna benzer.” *Kemâ yemşî ahadüküm ile'l-yemmi.* “Sizden biriniz denize gider.” *Fe edhale isbu'ahû fîhi.* “Parmağını denize sokar.” Sizden biriniz denize gider, deniz kenarına, parmağını denize sokar. *Femâ harace minhü fe hüve'd-dünyâ.* “O parmağına ne kadar su gelirse âhirete nispetle dünya o kadardır işte.”

Bakın bizim cahilliğimize, şaşkınlığımıza ki bu kadar değersiz bir şey için ömür tüketiyoruz, birbirimizi yiyoruz, asıyoruz, kesiyoruz, zulümler ediyoruz, haksızlıklar, gadirler ediyoruz; âhireti ihmal ediyoruz.

Dinsizlik hiç akıllı işi değildir. Cünundur, deliliklerin deliliğidir. Dünya ehli olmak, dünyaya tapmak çok büyük şaşkınlıktır. Dünyaya yönelip de âhireti unutmak çok büyük şaşkınlıktır. Ama ekseriyet dünyaya tapıyor şimdi. Biraz şöyle sayfiye semtlerini gezen, biraz Fatih semtinden başka yerlere gitsen öyle...

Siz Allah'a çok şükredin. Allah size nasip etmiş de camiye gelmişsiniz, hadis dinleyebiliyorsunuz. Onlar da dinlese belki onlar da yola gelir ama dinlemez ki... Gidip diskolardan, şuralardan, buralardan bantlar, plaklar almıştır; nerede Avrupalı zırdelinin çalgısı var, onları dinler sabahtan akşama. Toplanırlar, tepinirler, uğraşırlar. Bu tarafı dinleyecek vakti yok.

Siz şükredin halinize, onlara da dua edin.

مَا الْمَيِّتُ فِي قَبْرِهِ إِلَّا شِبْهُ الْغَرِيقِ الْمُتَغَوِّثِ،
يَنْتَظِرُ دَعْوَةَ مَنْ أَبٍ أَوْ أُمٍّ أَوْ وَلَدٍ أَوْ صَدِيقٍ ثِقَةٍ،

فَإِذَا لَحِقَتْهُ كَانَ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا، وَإِنَّ
اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ لَيُدْخِلُ عَلَى أَهْلِ الْقُبُورِ مِنْ دُعَاءِ أَهْلِ
الدُّنْيَا أَمْثَالَ الْجِبَالِ، وَإِنَّ هَدِيَّةَ الْأَحْيَاءِ إِلَى
الْأَمْوَاتِ الْإِسْتِغْفَارُ لَهُمْ وَالصَّدَقَةُ عَنْهُمْ

Me'l-meyyitü fî kabrihî illâ şibhü'l-garîki'l-mütegavvisi yentaziru da'veten min ebin ev ümmin ev veledin ev sadîkin sikatin fe izâ lahikathu kâne ehabbe ileyhi mine'd-dünyâ ve mâ fîhâ ve inna'llâhe azze ve celle le yüdhile alâ ehli'l-kubûri min du'âi ehli'd-dünyâ emsâle'l-cibâli ve inne hediye'te'l-ahyâi ile'l-emvâti'l-istiğfârü lehüm ve's-sadakatu anhüm.

Me'l-meyyitü fî kabrihî. Ama herkes ölecek. Bak, arkasından da ölümle ilgili hadîs-i şerîf geldi. Ya biz haksızız, ya onlar haksız. Ya biz şaşkınlık ediyoruz, dünyadan kâm almıyoruz, fırsatı kaçıırıyoruz; onlar vur patlasın çal oynasın değerlendiriyorlar zamanlarını, kâr ediyorlar. Veyahut da onlar âhiretlerini mahvetmek suretiyle mahvoluyorlar. Çok pişmanlık duyacaklar.

Bak Peygamber Efendimiz hadîs-i şerîfte ne diyor, göreceğiz.

Şimdi ne desek, adam bize gülüyor, bizi de böyle sakallı filan gördü mü onların şeylerini bilmeyiz sanıyor. Onlar ne okuduysa hepsini okuduk. Hatta bir kısmını ders olarak da verebiliriz onlara. Hocalık da yaptık onların dünya mekteplerinde; matematik, fen vesaire... Hepsini bilir, okuturuz. Ama onlar bunları okumuyorlar, zavallılar.

Fransa'dan adam, sosyalistken, komünistken müslüman oldu geçen. Moskova'nın belini çökertti. Roger Garaudy isimli birisi, büyük mütefekkir, alim, yazar, profesör, birçok kurumda müdürlükler yapmış bir kimse, sosyalistlerin fikir babalarından. İnceledi, inceledi, müslüman oldu adam.

“Kapitalizm insanı paraya esir ediyor. Komünizm de insanı devlete köle ediyor. İnsana insanlık haysiyetini veren İslâm imiş meğerse...”

dedi, kelime-i şehâdet getirdi, müslüman oldu adam. Hem Komünizmi çok güzel biliyor; Karl Marx, Lenin vesaire... Bizimkiler bilemez

o kadar. Onun kitaplarını tercüme ediyorlar ancak. Böyle birisi müslüman oldu.

Bu hadîs-i şerîfi çok dikkatle dinleyin, biraz firaklı, acıklı, hasretli hadîs-i şerîf. İbn Abbas *radiyallahu anhümâ'*dan rivayet olunmuş.

Peygamberimiz, Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* Allah'ın bildirmesiyle bizim başımıza gelenleri de bilen, bildiren, gelmeyenleri de bilen, bildiren, gelecekleri de ileride olacakları da söyleyen Resûlümüz buyuruyor ki;

Me'l-meyyitü fî kabrihî illâ şibhü'l-garîki'l-mütegavvisi. “Kabrin içindeki ölü, denize düşmüş, batmış ve imdat isteyen, boğulmak üzere olan bir insan gibidir. Kabrin içine konulan insan, denize düşmüş, imdat isteyen, yüzme bilmeyen, boğulmak üzere olan, çırpınan bir insan gibidir.” *Y entaziru da'veten min ebin ev ümmin ev veledin.* “Babasından dua bekler, anasından dua bekler, oğlundan dua bekler.” *Ev sadîkin sikatin.* “Samimi arkadaşından dua bekler.”

F fe izâ lahikathu. “Umdukları kimseler ona dua eder de o dua ona erişirse.” *Kâne*

ehabbe ileyhi mine'd-dünyâ ve mâ fîhâ. “Dünyadan da dünyanın içindeki şeylerden de ona daha sevimli gelir o dua. O ölüye o dua...” *Ve mâ fîhâ.* “Dünyadan ve dünyanın içinde ne varsa hepsinden daha sevimli.”

Ve inna'llâhe azze ve celle le yüdhile alâ ehli'l-kubûri min du'âi ehli'd-dünyâ emsâle'l-cibâli. “Allahu Teâlâ hazretleri kabirdeki insanlara ehl-i dünyânın, hayatta olan, yaşayan insanların dualarından dağlar gibi rahmet ihsan eder. O dualar üzerine dağlar gibi ecir, sevap, rahmet ihsan eder o ölüye.”

Ve inne hediye'te'l-ahyâi ile'l-emvâti. “Ölülere yaşayanların hediyesi nedir?”

el-İstiğfârü lehüm. “Muhakkak ki ölülere yaşayanların hediyesi onlara istiğfar etmektir, ‘yâ Rabbi sen bunların günahlarını affediver’ demektir.” *Ve's-sadakatü anhüm.* “Ve onların namına sadaka yapıvermektir.” Hayırda bulunmak, para vermektir, çeşme yaptırmaktır demin söylediğim gibi.

Ne kadar güzel teşbih etmiş Efendimiz. Denize düşmüş, yardım bekleyen, boğulmak üzere olan insan gibi. Onun için geçmişlerinize

iyilik etmek istiyorsanız bu hadîs-i şerîfe çokça dikkat edin.

d. Alimlerin Görevi

مَا آتَى اللَّهُ تَعَالَى عَالِمًا عِلْمًا إِلَّا أَخَذَ عَلَيْهِ
الْمِيثَاقَ: أَنْ لَا يَكْتُمَهُ

Mâ âta'llâhu te'âlâ âlimen ilmen illâ ehaze aleyhi'l-mîsâka en lâ yektümehû.

Ebû Hüreyre *radıyallahu anh'*ten Peygamber Efendimiz buyurmuş ki;

“Allah bir alime bir ilim verdiyse mutlaka ondan bu ilmi gizleme, ehlinden esirgeme, bu bildiğini başkasına anlat diye söz de almıştır.”

Kime ilim verdiyse o verdiğiinden ahd ü misak almıştır.

Onun için alim bildiği şeyi söyleyecek. Acı da olsa hoşlansa da hoşlanmasa da söyleyecek. Bu hadîs-i şerîflerin bir kısmı size, bana dokunur. Ben okurum, bana dokunur; siz dinlersiniz, size dokunur. Bir kusurumuzu ifade ediyordur. Bizi azarlıyordur. Ama neyse onu söylememiz gerekiyor. Hakkı söylemek gerekiyor.

“Hakkı söylemek gerektiği zaman bilip de söylemeyen kimse dilsiz şeytandır.”

diyor Peygamber Efendimiz. Hakkı söyleyeceğiz. Ne kadar çok da dilsiz insan var. Söylemiyorlar, saklıyorlar, ifade etmiyorlar gerçekleri. Bir zarar gelmesin diye güya kurnazlık yapıyorlar ama en büyük zarara susmakla uğruyorlar. Hakkı söyleyeceksin, hak yayılacak. Batıl defolup gidecek; güzellik, adalet hâkim olacak, zulüm kalkacak.

“En büyük cihat zalim sultanın huzurunda hak sözü söylemektir.”

buyurmuş Peygamber Efendimiz hadîs-i şerîfte. Zalim sultan, korkarsın, cellâdı çağırır, kafasını uçurtturur insanın. Ama hakkı söyleyeceksin.

مَا آتَاكَ اللَّهُ مِنْ أَمْوَالِ السُّلْطَانِ مِنْ غَيْرِ مَسْأَلَةٍ وَلَا
إِشْرَافٍ، فَكُلْهُ وَتَمَوَّلْهُ

Mâ âtâkâ'llâhu min emvâli's-sultâni min gayri mes'eletin ve lâ işrâfin fe külhü ve temevvelhü.

Ebû'd-Derdâ *radiyallahu anh*'ten rivayetle gelen bir hadîs-i şerîf. Buyurmuş ki Peygamber Efendimiz;

“Allah sana, sen istemeden sultanın mallarından bir şey nasip etmiş ise, onu al, ona sahip ol.”

Yani;

“Ben istemem filan deme. İstemeden gelmiş, onu kabul et.”

diye Ebû'd-Derdâ *radiyallahu anh* rivayet ediyor, böyle buyurmuş Peygamber Efendimiz. İstemek, peşine düşmek doğru değil. Ama istemeden gelirse o hediye ediyor, ikram ediyor, alınabilir mânasına geliyor.

Bir hadîs-i şerîf de şu şekilde:

مَا أَبَالِي مَا أَتَيْتُ إِنْ أَنَا شَرِبْتُ تِرْيَاقًا، أَوْ تَعَلَّقْتُ
تَمِيمَةً، أَوْ قُلْتُ الشَّعْرَ مِنْ قِبَلِ نَفْسِي

Mâ übâlî mâ eteytü in ene şeribtü tiryâkan ev ta'allaktü temîmeten ev kultü'ş-şi're min kıbeli nefsî.

Abdullah İbn Amr İbni'l-Âs *radiyallahu anh* rivayet eylemiş. Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

“Eğer ben tiryak içerse, eğer ben nazar boncuğu takarsam, eğer ben kendi içimden şiir uydurup söylersem hiç önemi kalmaz.”

Artık ne yaparsam yapayım, kötü bir iş yapmış olurum. Yani zarardan kurtulmak için elimden hiçbir şey gelmez artık, mutlak bir kötü iş, yanlış iş yapmış olurum mânasına bu üç yanlış şeyi söylüyor.

Birincisi tiryak içmek. Tiryak, yılan eti gibi, haram etlerden, yasak maddelerden yapılan tedavi malzemesi. Bu câiz değil. Haram olan şeylerden, domuzun kılından dokuz tane alacaksın da bilmem neyle şöyle karıştıracaksın vesaire... Böyle şey yok. Veyahut yılanın etinden şöyle olacak, şunu şöyle karıştıracaksın, suyunu çıkartacaksın, şu kadar kalacak. Çok acayip şeyler vardır böyle, bunu yazar kitaplar. Adamlar kimden duymuşlardır, birbirlerine söylerler duydukları şeyleri. Böyle şey yok. Haram, haram ile tedavi yok. Haram olan şeyi içmek yok.

Helalle olursa, helal tedavi serbesttir. Allah Teâlâ hazretleri hastalığı da devasını da indirmiştir. Tedavi olunuz, tedaviden kaçmayınız, tedavi yasak değil. Ama haramla tedavi olmayınız.

“Efendim çok kansız kalmış. Vah zavallı-cık, beti benzi solmuş, kemikler zayıflamış. Bir konyak içsin, şişmanlar.”

diyor bazı doktorlar.

“Ya konyak, alkol yasak, dinimizde yok fi-lan.”

diyorsun.

“Günahı bana.”

diyor.

Bakın Kur’ân-ı Kerîm’i bilsek hiç bu lafların altında kalmayız. Allah Teâlâ hazretleri buna dair, buna benzer şeyi bildiriyor Kur’ân-ı Kerîm’de. Onlar derler ki kâfirler;

اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا وَلْنَحْمِلْ خَطَايَاكُمْ وَمَا هُمْ بِحَامِلِينَ
مِنْ خَطَايَاهُمْ مِنْ شَيْءٍ

*İttebi'û sebîlenâ ve'l-nahmil hatâyâküm
ve mâ hüm bi hâmilîne min hatâyâhüm min
şey'in.*⁷

“Bizim yolumuza tâbi olun, biz sizin günahlarınızı, veballerinizi, hatalarınızı yükleniriz.”

derler.

*Ve mâ hüm bi hâmilîne min hatâyâhüm
min şey'in.*

“Onlar onların hatalarını yüklenemezler aslında. Ama hem kendileri hem de onların hatalarını Allah onların defterine yazar, böyle dedikleri için.”

“Sen iç iç, ben yüklenirim.”

İçen de günaha girer, içeni içmeye sevk edene de Allah o vebali verir.

Onun için haramla tedavi yok. Allah'ın bir sürü helali var. Konyak içeceğine pekmez iç, daha çok şişmanlatır. Bal ye, bal şerbeti iç. Çörek otu ye. O kadar helalleri bırakıyor, bırakıyor, ille bir olmadık haramla Allah'a âsî gelecek. Öyle şey yok.

⁷ 29/Ankebût, 12.

İkincisi; *ev ta'allaktü temîmeten*.

“Temime dediği şey nazar değmesin diye boyuna takılan şeylerdir.”

deniliyor şerhte. Bu da yasaktır. Sakın öyle şey yapmayın; boynunuza birtakım parçalar, şunlar bunlar, nazar değmesin diye şekiller takmayın. Okursunuz *kul e'ûzü bi Rabbi'l-felak*, *kul e'ûzü bi Rabbi'n-nâs*, Allah korur.

Şiir söylemek. Şiir de Peygamber Efendimiz'e gerekmez. Bize de gerekmez. Öyle şiir pek makbul değildir.

Ama şiir iki çeşittir: Birisi hikmettir, güzel sözlerdir, doğru sözlerdir. Birisi uydurmadır, yalandır, hayaldir; şehvete, içkiye, kadına, şaraba teşvik edici şeydir. İyi olanları Kur'ân-ı Kerîm de istisna etmiş. Çünkü Peygamber Efendimiz'in zamanında da şiir söyleyen kimseler vardı ve Peygamber Efendimiz “şu mânaları şöyle şiir haline getirin” diyordu.

O imkânı var. O bakımdan şiir iki çeşittir: Eğer içinde kötü mânalar varsa, flörte, içki içmeye, daha gayrimeşru münasebetlere, Allah'a isyana, imansızlığa vesaireye dair ise o

zaman olmaz. Ama ilahiler gibi insanı hak yola gelmeye sevk ediyorsa onlar câizdir.

e. Komşusu Açken Tok Yatan Kimse

Bir hadîs-i şerîf daha söylüyorum, bitiriyorum;

مَا آمَنَ بِي مَنْ بَاتَ شَبَعَانًا وَجَارُهُ جَائِعٌ إِلَى جَنْبِهِ
وَهُوَ يَعْلَمُ بِهِ.

Mâ amene bî men bâte şeb'anen ve câruhû câi'un ilâ cenbihî ve hüve ya'lemu bihî.

“Bana inanmış değildir.”

Kim?

“O kimse ki kendisi tok yatar ve komşusu açtır yan tarafında, o da onun aç olduğunu bilmektedir.”

Demek ki; “Komşusunun aç olduğunu bildiği halde kendisi doyurup da karnını tok yatan kimse Peygamber Efendimiz’e iman etmiş olmaz.” diyor Peygamber Efendimiz.

O halde ne yapması gerekiyor?

İman etmişse merhamet edecek, o aç kardeşine de lokmasını bölüştürecektir, onun da karnını doyuracak, onun da derdine çare bulmaya çalışacak. Burada açlık zikredilmiş. Açlık da olur, çıplaklık da olur, daha başka şey de olur. Hangi ihtiyacı varsa komşusunun, yakınının, kardeşinin ihtiyacını gidermeye çalışması gerekiyor insanın. Allahu Teâlâ hazretleri bizleri İslâm'ın emirlerini iyi bilen kimselerden eylesin. Bak namaz kılarız da kendimizi müslüman sayarız. Demek ki komşuya iyi muamele etmeyince o zaman çok büyük hata etmiş oluyoruz. Her şeyi böyle iyi bilip de iyi iş yapıyor-muş sandığı halde kötü duruma düşenlerden olmayalım inşaallah.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

30 Ramazan 1403 / 10.07.1983

İskenderpaşa Camii/ İstanbul

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

